

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบสมดุลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
คณะผู้วิจัย ผศ.ดร. วีระบุษย์ ชาตะกาญจน์ และ ผอ.อาภรณ์ อ่อนคง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหาร
สถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 3) ประเมินรูปแบบ
การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ด้วยการวิจัยและพัฒนา 3 ระยะ คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและ
ปัญหาของการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้เทคนิคพหุวิธี (Multi Methodology) โดย
การศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview) สังกัด จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 โรงเรียน
และสอบถามความคิดเห็นสภาพปัจจุบันปัญหาจากโรงเรียนขนาดเล็ก จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน
60 คน 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการร่างรูปแบบ ระยะที่ 3 การ
ประเมินรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบและยืนยันรูปแบบโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญจำนวน
11 ท่าน ในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้แบบแผนการ
สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ในภาพรวมทุกมุมมองมีปัญหาในระดับมาก
($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมุมมอง มุมมองที่มีปัญหาสูงสุดคือด้านกระบวนการภายใน
ค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมา คือ มุมมองด้านผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 3.80 มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา ค่าเฉลี่ย
3.78 และมุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มีค่าเฉลี่ย 3.68
2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล (Balanced
Scorecard) ฉบับร่าง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ส่วนแนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์ 2) ส่วน
มุมมองและองค์ประกอบ ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการบริหาร 8 ขั้นตอน 1) กำหนดทิศทางขององค์กร
2) วิเคราะห์และกำหนดมุมมอง 3) จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategic Map) 4) จัดทำ Scorecard Design

5) ทำ Action Plan 6) การถ่ายทอดลงสู่การปฏิบัติ 7) ติดตามประเมินผลลัพธ์ และ8)การรายงานผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารแบบสมดุลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ารูปแบบมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน มีความเหมาะสม มีประโยชน์และมีความเป็นไปได้ รูปแบบ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 ประกอบด้วยมุมมองและองค์ประกอบส่วนที่ 3 เป็นระบบการนำรูปแบบการบริหารแบบสมดุลไปใช้ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน กระบวนการและผลผลิต ในส่วนขั้นตอนมี 5 ขั้นตอน 1) การวิเคราะห์และกำหนดทิศทางองค์กร(Analyze and Design Organization) 2) การวางแผน(Planning) 3) การนำสู่การปฏิบัติ(Organize implementation) 4)การติดตามและประเมินผล4 มุมมอง(Reflect and Evaluation) 5)การรายงานผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง(New look report and Continuous Improvement) และเมื่อประเมินโดยผู้ปฏิบัติพบว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กโดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล (Balanced Scorecard) มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$ S.D = 235)

ABSTRACT

The Title The Model Development of Balanced Scorecard (BSC) in the Small Size School At Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2

The Author Assistant Professor Dr. Werayut Chatakan
Mrs. Aporn Onkong

The purposes of this research were: 1) to study on context and problems concerning the small-sized schools administration 2) to design the development of Balanced Scorecard in the small size school and 3) to evaluate the development of Balanced Scorecard in the small size school. Three phases of research were data collection by (1) study on the context and problems focusing on Multi Methodology from the field of research which includes: the In-Depth Interview was used to observe the sample group 2 schools and the questionnaires related to the context and problems was conducted on the sample group consisted of 60 personnel (2) The creation of the small-sized schools administration model by Balanced Scorecard was drafted from the foundation of it. And (3) was the evaluation model benefits, practicability and possibilities model by validation and confirmation of the design by connoisseurship with the 11 experts, were employed in data analysis while mean and standard deviation, factors analysis and content analysis. It is revealed that:-

1. The overall problems founded in the management structure of the small-sized schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Office Area 2 were considered high in severity ($\bar{X}=3.80, S.D.=0.26$) The worst one was the internal perspective with the average score of 3.95, student perspectives being a runner-up with the average score of 3.80, the learning and development perspectives average score of 3.78 and the last one being the budget and resources perspective with 3.68 points in average score.

2. The development of Balanced Scorecard in the small size school Blueprint comprised of (1) Theory and Principles, (2) Perspectives and factors and (3) Implementation of the Balanced Scorecard which could be explained in 5 steps: 1) Analyze and Design Organization, 2) Planning, 3) Organizing Implementation, 4) Reflection and Evaluation, 5) New Look Report and Continuous Improvement

3. Evaluation the development of Balanced Scorecard in the small size school Model. According by connoisseurship 11 experts, Model had the relations that could be interconnected with propriety, high on benefits and possibility. and when evaluated by practitioners found that the model is practicability possibilities and benefits, at a high level ($\bar{X}=4.35$, S.D.=.235)